

DĚJEPIS

charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

MKV – sblížení a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika,)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskusi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 Vyučovací předmět: **Dějepis**
 Ročník: **7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, popíše osídlení Evropy po rozpadu římské říše a způsob života „barbarských kmenů“, vliv christianizace a vznik nových států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - popíše hospodářství, strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev - uvede příklady románské kultury - charakterizuje významná období vývoje českého státu (období vlády posledních Přemyslovců, dobu vlády Karla IV. a Václava IV., husitství, období vlády Jiřího z Poděbrad a období jagellonské) v kontextu s evropským vývojem - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - uvede příklady gotické kultury - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka - aplikuje postoje a způsobnosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy - uvede příklady renesančního umění - vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - popíše a demonstrovuje průběh zámožských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř Habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>Raný středověk Nový etnický obraz Evropy Byzantská říše Arabové a jejich výboje, islám Křesťanství. Křížové výpravy Franská říše. Sámova říše Velkomoravská říše Český stát – počátky, vrchol Vznik nových evropských států Společnost v raném středověku Románská kultura</p> <p>Vrcholný středověk Život zemědělců, vznik a význam měst Český stát za posledních Přemyslovců Evropa ve 13. a 14. století Gotika, umění a vzdělanost Český stát za Lucemburků Husitská revoluce Jiří z Poděbrad Osmanská říše Renesance a humanismus (vliv reálných a zobrazených vzorů, vztah k autoritě) Český stát za Jagellonců</p> <p>Pozdní středověk Zámožské objevy Pokroky ve výrobě a v obchodu Reformace Evropská kultura v 16. století Nástup Habsburků na český trůn Boj českých stavů proti habsburským panovníkům Třicetiletá válka Počátky kapitalismu v Anglii. První období koloniálního vykořisťování.</p>	<p>OSV- osobnostní rozvoj - cvičení pozornosti, dovedností zapamatování, morální rozvoj - hodnoty a postoje – vytváření etických hodnot</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá - rozvoj vědomostí pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, rozvoj schopnosti srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, pochopení souvislostí evropských kořenů</p> <p>Ov – náboženství</p> <p>Z – náboženství a kultura jednotlivých skupin národů</p> <p>Vv - historie umění</p> <p>MKV – kulturní diference, etnický původ – rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických a náboženských skupin</p> <p>Etická výchova</p> <p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – v období středověku</p> <p>Z – zámožské objevy</p> <p>MEDV – kritické čtení, práce s knihami a</p>

		internetem při tvorbě referátu
--	--	--------------------------------